

17

DE
PRAESCRPTIONE
IVRE NATVRALI
FVNDATA

1765, 2 / 10

PRAESIDE

WOLF BALTH. ADOLPHO DE STEINWEHR

CONSIL. REG. AVL. IVRIS NAT. ET GENT. AC HISTOR. P. P. O

REG. ACAD. BEROL. ADSRIPTO

ORD. PHILOS. DECANO

50
A. D. XVI. MARTII C1D1CCLXV

H. L. Q. C

DISPVTABIT

DISSERTATIONIS AVCTOR

AVGVSTVS HENRICVS GOERING

STENDALIENSIS

FRANCOFVRTI ad VIADRVM

TYPIS IOANNIS CHRISTIANI WINTERI

ACAD. REG. TYPOGR

DE
PRAESCRPTIONE
IURE NATURALI
FUNDATA

PRÆSIDI

WOLFF BALTHE ADOLPHO DE STEINWEHR

CONSILI REG. AULIC. NATUS CIVIT. ACHHOF. CIVIT.

REG. ACAD. REG. AULIC. AUSTRIÆ

ORD. PRAESIDI DECANO

A. D. XVI. MARTII MDCCLXXV

IN VIENNA

DISSENTIT

DISSERTATIONIS AUCTOR

AVGVSTVS HENRICVS GOERING

STVDENTIS

FRANCISCVS DE VINDOBONA

PAULI IOHANNIS CHRISTIANI WINTERS

ACAD. REG. TYRORVM

V I R O

PRAENOBILISSIMO, AMPLISSIMO, IVRIS-
CONSULTISSIMO, PRVDENTIS-
SIMOQVE

AVGVSTO CHRISTIANO
POHLMANN

AMPLISSIMI SENATVS SOLTQVELLENSIS
CONSVLI AC SYNDICO
LONGE MERITISSIMO

AVVNCVLO SVO

SYMMO PIETATIS CVLTV

PROSEQVENDO

HOC GRATISSIMI ANIMI DOCUMENTVM

D. D. D.

CVLTOR OBSERVANTISSIMVS

AVGVSTVS HENRICVS GOERING.

X 2

CON-

VIR O

PRÆNOBILISSIMO, AMPLISSIMO, IVRIS

CONSULTISSIMO, PRUDENTIS-

SIMONE

AVGVSTO CHRISTIANO

POHLMANN

AMPLISSIMI SENATUS SOLTQVÆLLENSIS

CONSULI AC SYNDICO

LONGE MERITISSIMO

AVVINCULO SVO

SAVVO TERTIIS CALTA

PROFICUANDO

HOC GRATISSIMI ANIMI DOCUMENTVM

B. P. P.

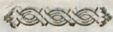
CALTON OBSERVANTISSIMVS

AVGVSTVS HENRICVS GOERING

CON-

X 2

CONSPECTVS DISSERTATIONIS.

I. Praeliminaria §. I-VIII.

- 1) *Introitus §. I.*
- 2) *De acquisitione in genere §. II-VII.*
 - A) *immediata §. II.*
 - B) *mediata §. III-VII.*
 - a) *originaria §. III.*
 - b) *deriuatiua §. eod.*
 - α) *fundamentum generale §. V.*
 - β) *species §. VI-VII.*
 - γ) *derelictio §. VI.*
 - δ) *translatio onerosa* } §. VI.
 - ε) *----- gratuita* }
- 3) *Transitus §. VIII.*

II. Tractatio §. IX-XXVI.

- 1) *Definitio praescriptionis §. IX-XII.*
 - A) *eiusque probatio §. IX.*
 - B) *Corollaria §. X-XII.*
 - a) *fundamentum specificum non ingreditur eius essentiam §. X.*
 - b) *Determinationes ex eo fluentes sunt accidentales §. XI.*
 - c) *fundamentum eius secundum I. N. quale esse debeat. §. XII.*

) 3

2) Pro-

2) *Probatio thematis* §. XIII. XIII.A) *ipsa* §. XIII. XVIII.a) *quomodo per possessionem fiat acquisitio* §. XIII.b) *quod fieri possit*a) *Interueniente consensu* §. XIII.β) *Quomodo interuenire debeat* §. XV. XVIII.
*ut distinguatur*N) *ab occupatione* §. XV.2) *a translatione iuris onerosa* §. XVI.3) *a translatione iuris gratuita* §. XVII.7) *recapitulatio* §. XVIII.B) *Remotio argumentorum* §. XVIII. XX.a) *quod saepius desit facultas contrariae voluntatis de-
clarandae* §. XIX.b) *quod quilibet saluo iure suo taceat* §. XX.C) *Corollaria* §. XXI. XXIV.a) *Qualitas fidei non requiritur* §. XXI.b) *tempus determinatum non requiritur* §. XXII.c) *verum axioma: tantum praescriptum quantum
possessum* §. XXIII.d) *applicatio ad ius gentium* §. XXIV.3) *Diuisio* §. XXV. XXVI.A) *In acquisitiuam et exstinctiuam* §. XXV.B) *acquisitiuae, in talem in specie sic dictam, et constitu-
tiuam* §. XXVI.

§. I.

De praescriptione quaestio dudum disputata etiamnum agitur, vtrum scilicet iure naturali fundata sit, an vero solius iuris positivi rationibus debeatur. Mihi quidem omnis controuersia inde ortum traxisse videtur, quod essentialis praescriptionis determinationes ab accidentalibus parum accurate distinxerint, qui ipsi omne omnino iuris naturalis fundamentum denegarunt. In decidenda itaque hacce controuersia omnia eo redibunt, vt essentialis praescriptionis determinationes curate eruantur, et ab accidentalibus sollicitate fecernantur. Ex quibus praescriptionis definitione deducta, facili colligi poterit negotio, praescriptionem in rerum huc pertinentium essentiis rationem habere sufficientem, iure proinde naturali fundatam esse. Cum autem ex sua quidque essentia tum deriuandum, tum demonstrandum sit, praescriptio autem ad acquisitionis species pertineat,

A

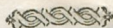
neat,

neat, tum vt eius accurata definitio erui, tum vt acquisitionem per eam iure naturali fieri posse, probari queat, merito ante, tum acquisitionis notio sistenda, tum regulae, quibus fulcitur acquisitio, ex rerum, quas supra dixi, essentis, tanquam unicus iuris naturalis fontibus hauriendae erunt. Quo peracto, res absque vilo expedietur negotio, hoc pacto, vt 1) recte informatae ac probatae praescriptionis definitione indeque deductis corollariis, 2) generales acquisitionis regulas applicem, eoque simul probem, iure naturali per praescriptionem acquiri posse, eamque ideo iure hoc fundatam esse; 3) autem praescriptionis diuisiones breuibus attingam.

§. II.

Acquisitio est actus, quo iurium et obligationum reddimur participes. Fluit ergo ex hac definitione, iura et obligationes acquirendas, nostras nondum esse; porro, cum dentur iura et obligationes, quae simul nobiscum existere incipiunt, quas connatas dicere consueuerunt, in eas proprie non cadere acquisitionem, contra sola iura contracta, solasque obligationes contractas acquiri dici posse. Cum autem in iure naturali omnia iura, omnesque obligationes ex rerum essentis proueniant, ex iisdem etiam deriuari debet, quod, et quando iurium et obligationum participes reddendi simus; et inde est, quod omnis acquisitio leges naturales assistentes habere debeat. Quae, si determinant, quod acquirere possimus, deferre aliquod ius dicuntur. At enim ea est iurium et obligationum conditio, vt aliarum acquisitio immediate ex legibus naturalibus oriatur, aliae autem praeterea ad suam existentiam factum aliquod humanum requirant, iura et obligationes produ-

cens,

ens, obligatorium propterea dictum. Duplex inde oritur acquisitio, quarum illa immediata, haec autem mediata audit. A scopo autem longe alienum est, immediatae acquisitionis naturam profundius perferutari, et determinare, quando locum habeat. Hoc tantum notasse sufficiat, ut locus ei fiat, nihil amplius requiri, quam adesse casum legis. Missa igitur immediata acquisitione ad mediatam me conuerto, quippe quae propius ad propositum meum spectat.

§. III.

Dixi paullo superius, ad acquisitionem mediatam, praeter leges naturales, requiri aliquod factum humanum obligatorium. Talia facta cum plura dari possint, patet, hanc acquisitionem differre pro diuersitate factorum obligatoriorum. In genere autem in hac acquisitionis specie duo discernenda sunt capita. Primo, factum, quo acquiritur, quod appellatur modus acquirendi; secundo, lex naturalis, declarans, tali facto tale ius acquiri posse, quae dicitur titulus acquisitionis. Denique factum, quo acquiritur, vel ius, quod haecenus nulli competiit, concernit, vel ius alterius. Vnde enascitur diuisio modi acquirendi, in originarium, si prius, et deriuatum, si posterius.

§. III.

Ex duplici modi acquirendi, secundum §. antec. specie duplex oritur ipsius mediatæ acquisitionis species: Originaria, si ius acquirendum nullius, deriuatiua, si ius acquirendum alterius est. Vti vero (§. II.) omnis acquisitio legum assitentiam habere debet, sic ea nec in his speciebus desiderari debet. Quod igitur ad acquisitionem

originariam attinet, cum in rerum natura fundatum sit, ius nullius, et quidem absolute tale, quemlibet sibi acquirere posse, quoad hanc speciem non deest legum naturalium consensus. Vnde nihil aliud requiritur, quam ut accedat factum humanum, quod in hac specie sola apprehensione absoluitur. Sed et in acquisitione deriuatiua, quatenus leges naturales per eam ius alterius acquiri permittant, videndum est. Iam leges naturales, alterum perfectionibus, et per necessariam consequentiam, iuribus etiam, quibus instructus est, priuare vetant. Non abs re igitur quaeritur, quomodo mediate, id est interueniente facto obligatorio, eius iura acquirere possimus. Explicandis enim modis, quibus immediate iura alterius acquiruntur, ex ratione §. II. allegata, superfedeo. Huius ergo rei expediendae, alia iuris naturalis regula rationem et viam monstrat. Quilibet nempe volens ius suum haecenus possessum repudiare potest. Quare ius alterius aliter acquirere haud possimus, quam ipsius voluntate; quam vnum omnis acquisitionis mediatæ deriuatiuæ secundum ius naturæ fundamentum esse, censendum est.

§. V.

Vidimus §. antec. voluntatem ius habentis secundum ius naturæ vnicum esse fundamentum, illius iuris ab altero acquirendi. Voluntatem autem quis varie declarare potest: tum ratione modi eam declarandi, tum ratione circumstantiarum, sub quibus eam declarat. Variæ inde species modi acquirendi deriuatiui nascuntur, quarum essentia cum proxime influat in causam, in qua tuenda versor, paullo accuratius perscrutanda eadem erit. Quod itaque iam ad primum, modum scilicet voluntatem declarandi

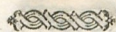
randi, spectat, eam vel expresse, vel tacite declarari posse, vtriusque autem voluntatis declarationis, ceteris paribus eandem esse vim ac efficaciam, constat. Hinc vero solum, sine assumpto altero, circumstantiis nempe, sub quibus voluntas declaratur, non oriuntur diuersae acquisitionis species. Circumstantiae autem cum hic maximum momentum habeant, et potissimum inter modos acquirendi discrimen constituant, sollicitè nunc expendendae sunt.

§. VI.

Ratione circumstantiarum, sub quibus voluntas, ius non amplius habendi, declaratur, omnia eo redeunt, vt vel nude declaretur, adeo vt non adsit alter, qui acquirere velit; quod si fiat, haec voluntatis declaratio dicitur derelictio; quae, prout vel expresse, vel tacite declaratur, vel expressa, vel tacita est; et, cum hac derelictione ius euadat nullius, sequitur, occupationem locum habere, (§. IV.) vel vt adsit quidam, cui simul deferatur illud ius. Hic acquisitio mediata deriuatiua initium capit, et facta obligatoria, hanc acquisitionis speciem constituentia determinanda sunt. Pone igitur, adesse, qui ius ab altero delatum sibi habere velit; hunc voluntatem suam declarare debere clarum est; quo casu illud acceptare dicitur. Fluic itaque hinc, prono quasi alueo, factum obligatorium in genere, quo ius alterius acquiritur, consensu, tam ius amittentis, quam illud acquirentis, absolui.

§. VII.

Prouti in genere constat, ita et hoc loco consensus ad acquisitionem iuris directus, vel ab vtraque parte expressus, vel tacitus esse potest. Si adest expressus, vel

pretio aliquo interueniente ius defertur, et acceptatur; unde oritur translatio iuris onerosa expressa; vel nullo pretio interueniente defertur et acceptatur, quo casu enascitur translatio iuris gratuita, quae donatio vocatur. Quod si adest consensus tacitus, eadem obrinet diuisio, tali modo, vt translatio iuris onerosa tacita et donatio tacita inde proueniant. Hae igitur sunt summae acquisitionis deriuatiuae species, quas in genere ex diuersitate consensus elicere licet, quasque vel eam ob causam, hic proponere debui, quo facilius eas, in causae pertractatione, a praescriptione discernam. Permultas quidem et hae subdivisiones admittunt, a quibus tamen explicandis abstinere, quod ad causam, in qua propugnanda laboro, nihil faciunt,

§. VIII.

His in genere de acquisitione praestructis, et posito speciatim acquisitionis deriuatiuae fundamento, quod in eo colloco, omnem illam voluntate ius amittentis fieri debere, patet, qui aliquo facto ius alterius acquiri posse contendit, probandum ei esse, velle alterum ius amittere, eundemque in acquisitionem, ab altero faciendam consentire. Et si porro, hunc modum, specialem quandam acquisitionis speciem esse adfirmat, euincendum amplius ipsi esse, eum cum aliis non coincidere, sed ab ipsis potius diuersum esse. Cuius vtriusque probandi, dum institutum persequor, periculum faciam, praemissa antea, et probata ipsa praescriptionis definitione.

§. VIII.

Praescriptio in genere est acquisitio deriuatiua per continuatam possessionem. Veram esse hanc definitionem, cum

cum mihi iam cum iis res sit, qui praescriptionem soli iuri positio tribuunt; ex ipso hoc iure ostendendum erit. Quo patet, quod supra (§.I.) de confusione essentialium et accidentalium praescriptionis determinationum adieci. Ad omnem acquisitionem derivatiuam, tam iure naturali (§.II.) quam iure positio, cum titulus, tum modus acquirendi, requiritur. Titulus autem nihil aliud est, quam legis approbatio, facti acquisitionem inducentis (§.III.) Sequitur ergo ex his, factum aliquod eatenus tantum esse obligatorium, quatenus legum habet consensum; ex quo porro elicitur, titulum semper sub facto latere, adeoque in formanda definitione acquisitionis speciei, non nisi factum, tanquam differentiam definitionis specificam commemorari oportere. Ut itaque applicatio huius ad praescriptionis definitionem fiat, patet, cum praescriptio iure positio, ad acquisitionis species referatur, simulque constet, ipso hoc iure factum, quo praescriptio effectum acquisitionis exserit, esse possessionem, praescriptionem definiendam esse per acquisitionem per possessionem. Cur autem possessio continuata esse debeat, ratione iuris positivi, ex determinato tempore apparet; ratione iuris naturalis autem ex infra dicendis demum clarum erit. Sicit itaque haec definitio praescriptionis notionem completam, distinctam, eandemque regulis logicis minime repugnantem; quippe quae, essentielles tantum rei determinationes definitionem ingredi, iubent.

§. X.

Ex §. antec., quae praescriptionis definitionem exhibet, veramque eam esse demonstrat, quae praescriptionis essentielles determinationes habendae sint, intelligitur:

Vt

Vt fiat scilicet 1) acquisitio, 2) per possessionem continuatam. Iam cum essentielles rei determinationes absolute ad rem constituendam sint necessariae, sequitur, haec duo capita semper ad praescriptionem requiri. Ratio autem legalis acquisitionis eatenus tantum determinatio essentialis est, quatenus in genere sine legum consensu nulla acquisitio fieri potest; non autem quatenus hanc vel illam ob causam acquisitionem approbat. Ex quo porro sequitur, leges positivas, saepe eiusdem effectus acquisitivi, longe diversas a naturalibus causas allegare posse. Cum igitur determinatio quaedam ratio legalis non ad ipsam acquisitionis essentialiam pertineat, consequens est, ut sit accidentalis eius determinatio. Accidentales autem rei determinationes salva ipsa re abesse possunt, atque ad ipsam rem constituendam non sunt necessariae. Ex eo autem, quod secundum supra memorata, ratio acquisitionis legalis fundamentum acquisitionis dicatur, efficitur, fundamentum determinatum ad relationes pertinere; et cum relationes ipsam rei essentialiam non ingrediantur, praescriptioni nihil detrahi, licet vel maxime determinato iuris positivi fundamento non innitatur, sed potius, quoad essentielles determinationes, eandem semper manere.

§. XI.

Ex assertis §. antec. cogitur, omnes conclusiones, ex speciali praescriptionis secundum ius positivum fundamento provenientes, cum hoc fundamentum essentialiam eius non ingrediat, necessario ad praescriptionem non requiri, sed relationes tantum esse, quae salva essentialia abesse et adesse possunt. Deinde, fundamentum praescriptionis secundum ius positivum, cum sit poena negligentiae, facili in-
de

de colligitur negotio, omnes conclusiones hinc collectas ad praescriptionis essentiam non pertinere: adeoque 1) certum et determinatum tempus, intra quod praescribi possit, ad praescriptionem non necessario requiri, quippe quod necessarium est consequens poenae, quae, quando locum habeat, determinari debet. Nec 2) qualitatem fidei praescriptionis essentiam ingredi, quippe quae aequae corollarium poenae est, et inde deducitur, ut ne is per quem poena efficitur, aequae poena dignus sit, ac is, qui illa afficitur. Ex his autem omnibus colligo, errare eos, et quidem, ut supra iam demonstraui, ex confusione determinationum praescriptionis essentialium cum accidentalibus, qui praescriptioni eam ob causam legum naturalium assistentiam denegant, quia tempus per quod durare debeat possessio, iure naturali determinari nequeat.

§. XII. Cum in prioribus iactum sit fundamentum praescriptionis in genere, nimirum niti eandem acquisitione per possessionem, consequens est, hoc, vel illud, eius tantum esse determinationem relativam. Amplius, cum omnis acquisitio adeoque etiam praescriptio, fundamentum seu rationem legalem habere debeat respectu tam iuris naturalis (§. II.) quam positivi, quo ultimo poena negligentiae absoluitur, secundum ius naturae autem hoc eius fundamentum esse nequeat, quia naturae repugnat, alterum ob negligentiam punire alterum, eumque iuribus suis in poenam punire posse, conficitur iam, aliud praescriptionis fundamentum in iure naturali esse sternendum. Praescriptionem ad acquisitionis derivativae species pertinere, nemo temere negaverit. At §. IV. docet, omnis acquisitionis derivativae

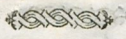
B

riativae

riatiuae fundamentum esse voluntatem seu consensum ius amittentis; ex quo apparet, ad praescriptionem quoque talem consensum requiri, eumque eius secundum ius naturae fundamentum esse. Quare mihi, praescriptionem iure naturali fundatam esse, probaturo, incumbit, vt, quod, et quomodo interueniente prioris domini consensu, per possessionem iuris acquisitio fieri possit, demonstrem. Cuius quidem probationis duo sunt capita: 1) vt, interueniente consensu ipsam acquisitionem per possessionem fieri, deducam, 2) vt ostendam quomodo talis consensus interuenire debeat, quo, praescriptio ab aliis acquirendi modis distinguatur.

§. XIII.

Acquisitio per possessionem fieri dicitur, si possessio est factum, quod acquisitioni occasionem praebuit, prout in genere acquisitio per aliquod factum fieri dicitur, si illud factum acquisitioni locum fecit. Quaeritur ergo, quomodo possessio acquisitioni locum facere possit? Quam ob rem possessionis notio hic euoluenda est. Possessio est physica de re disponendi facultas. At enim actu de iuribus disponit, qui ea exercet, ergo in possessione iuris est, qui illud exercet. Ipsum autem iuris exercitium differt, prout ius exercendum vel est affirmatiuum, vel negatiuum. Ius affirmatiuum vel nostras actiones commissiuas concernit; quod exercetur, si tales quis actiones committit, quales vi iuris sui edere licet; vel alterius actiones commissiuas; quod exercemus, si alter eo, quod nos quid egerimus, agit. Ius negatiuum iterum vel nostras actiones commissiuas contingit, in cuius possessione sumus, si alter actionem a nobis postulat, et nos eum eius acquiescentia eam denegamus:

gamus; vel alterius actiones omiffiuas, in cuius possessione fumus, sic alter actionem commiffiuam edere vult, nobis autem contradicentibus eam omittit. Ex his adductis, possessionis natura et indoles fati, opinor, conftat. Verum enim vero exercitium iuris, cum iure illud exercendi, non femper coniunctum est: Vnde oritur diftinctio inter poffeffionem iuftam et iniuftam; praeterea vero fequitur, per poffeffionem non femper ius ad exercitium iuris, omnium autem minime ius ad illud ius fibi habendum, acquiri. Nam qui exercet aliquod ius alterius, ad quod exercendum nullum ipfi competit ius, alterum perfectionibus fuis priuat. Quod cum iure naturali non liceat (§. III.), eum tali facto, ius alteri interuertendum acquirere non poffe, in aprico eft.

§. XIII.

Licet ex §. antec. clariffime eluceat, per folum iuris exercitium, ius illud, quod exercetur, acquiri non poffe, non tamen hoc ipfo excluditur, quod poffeffio et exercitium iuris acquisitioni locum facere poffit, dum fcilicet poffidens per poffeffionem iurisque exercitium a fua parte declarat voluntatem ius illud acquirendi. Quod autem vt actum fiat, neceffe eft, vt accedat generale omnis acquisitionis deriuatiuae fundamentum, confenfus nempe eius qui ius amittit, de iure illo non amplius habendo, ex poft facto fuperueniens. Et cum (§. III.) in genere fieri poffit, vt quis iure fuo fe abdicet, nullum dubium eft, quin fieri pari modo queat, vt poft acquiretam ab altero poffeffionem alicuius iuris, illud repudiet, adeoque in acquisitionem ab ifto poffeffore faciendam confentiat. Quo facto, nemo plane negabit, ius illud repudiatum, a poffeffore, et

quidem per ipsam possessionem acquiri. Hoc igitur pacto, primum, existimo, probationis meae caput absolutum est, consensu ius amittentis, illius iuris acquisitionem ab alio per possessionem fieri posse. Quia autem eodem illo praescriptio ab aliis acquirendi modis nondum satis internoscitur; iam age, et alterum caput, ut hoc rectius fiat, sua in luce collocemus.

§. XV.

Ex § III. et VII. conficitur, duplicem in genere dari acquisitionis speciem, occupationem et translationem iuris inter viuos. Ab his praescriptio tanquam specialis acquirendi modus, internoscenda est. Quæritur itaque primo, quomodo ab occupatione distinguatur? Ab occupatione duplici modo distinguitur praescriptio. 1) Ratione modi; occupatio enim modus acquirendi originarius est: Praescriptio derivatiuus. In illa supponitur res nullius, in hac alterius. Et cum res nullius vel ab initio talis, vel ex post, facta derelictione domini, talis esse possit; in utroque casu occupatio locum habet §. III. et VII. 2) In eo praescriptio ab occupatione differt, quod in hac requiratur, ius acquirendum tempore, quo occupatur, vacuae possessionis esse, tam ratione derelipientis, quam reliquorum hominum; in illa autem, per definitionem supponatur, ut acquirens tempore declarati a domino consensus, iam in possessione sit (§. VIII.)

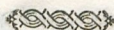
§. XVI.

Distinctione praescriptionis ab occupatione §. antecessis determinata, discrimen praescriptionem inter, et translationem iuris inter viuos, constituendum venit. Ex §. VII. elucet, translationem iuris inter viuos, in onerosam, et gratuitam,

tuitam, seu donationem dispesci: Vnde, quomodo ab his speciebus differat, praescriptio, determinandum erit. Primo itaque ab onerosa iuris translatione facile distinguitur praescriptio, in eo, quod in illa non nisi interueniente pretio iuris translatio fiat; in praescriptione autem, per eius definitionem, pretii nulla haberi possit ratio.

§. XVII.

A secunda igitur translationis iuris inter viuos specie, gratuita nempe seu donatione, et quidem paullo accuratius distinguenda est praescriptio. Donationem §. VII. definiui, per translationem iuris in certum quendam acceptantem, nullo pretio interueniente; ex qua definitione melioris distinctionis gratia, iam sequentia colligo corollaria. 1) Qui per donationem acquirit, consensum suum in ipso demum translationis momento declarat necesse est. 2) In quem translatio iuris fit, determinatus esse debet. Et 3) denique a parte ius transferentis consensus in illum praecise directus sit, eique vel expresse, vel tacite praecise declaretur. En tibi tria distinctionis fundamenta. Nam quod ad primum attinet, cum praescriptio per possessionem acquiritur, sequitur, vt per eam acquirens, voluntatem iuris exercitio, longe ante consensum, a parte ius amittentis interuenientem, declarat. Quoad secundum, cum in praescriptione a parte ius amittentis nihil amplius requiratur, praeter quam declaratio voluntatis, ius non amplius sibi habendi, sequitur, qui per praescriptionem acquirit, illius respectu nec certum, nec determinatum esse debere. Quoad tertium denique in eo vel maxime discrimen praescriptionem inter et donationem, versatur, quod in praescriptione necessario supponendum sit, eum, qui ius amittit, con-

senfum suum de iure non amplius habendo, ipsi praecise praescribenti nec expresse nec tacite declarasse. His igitur omnibus praescriptio a donatione factis superque distinguitur.

§. XVIII.

Ita vero §. XV. XVI. et XVII. praescriptionem ab aliis acquirendi modis, quantum res poscit, distinxit, quo facto, facillime ipsa consensus qualitas a parte ius amittentis determinari poterit: quod scilicet, nec expresse, nec quodammodo tacite praescribenti declaretur, nec in donationem abeat, sed ita tantum, ut ex factis appareat, eum ius hactenus possessum amplius habere nolle, eique perinde esse, quisquis demum illud in posterum sibi habeat. Ita quidem praescriptio a parte ius amittentis tacita derelictione innititur. Quemadmodum autem effectum acquisitionum capiat et ab occupatione distinguatur, ex §. XV. apparet. Quod autem tacite, vel, si maus, factis consensus declarari debere dixi, per se clarum est, de factis concludentibus intelligendum esse, cum alias obstat regula de consensu tacito, ultra factum non esse eundem extendendum. Ast aliud forsitan prohibet argumentum, quo minus acquisitione a praescribente fiat. Quod sic se habet: Qui tacet, non semper tacite consentiens habendus est, sed tum demum, si loqui potuisset et debuisset. Fieri autem formae, quam praescriptioni secundum priora dedi, ratione habita, potest, ut primo quis loqui non potuerit, secundo autem, quilibet sine praedivicio iuris sui amittendi tacet. Ex quo sequitur, per praescriptionem dicto modo acquisitionem fieri non posse. Habeo vero in promptu, quo telum hoc auertam.

§. XVIII.

§. XVIII. *hullu pomeo tati ho*
Primo, secundum §. antec. argumentum, quod praescriptioni oppositum volunt, quod nimirum silentium domini, cum contrariae voluntatis declarandae occasio desit, (vel quia nescit, ius suum ab alio exerceri, vel quia exercentem non nouit) non praebet possidenti facultatem, illud acquirendi; concedo illud quidem eatenus, hoc casu facultatem acquirendi possidenti non tribui, ast nego, eodem, omnem omnino praescriptionem secundum ius naturale e medio tolli. Re enim rectius perpenſa inueniemus, deficere hic praescriptionis fundamentum, voluntatem nempe domini ius non amplius habendi, et in specie etiam tacitam, qua proinde tanquam ratione cessante, ipsa quoque praescriptio cessare debet. In omni igitur praescriptione facultas physica contrariam voluntatem declarandi, tanquam necessarium requisitum merito est supponendum. Sic vero a particulari hocce casu, et quidem inhabili, generaliter concludere non licet, omnem praescriptionem e iure naturali exulare.

§. XX.

Ad alterum itaque argumentum me conuerto, quod eo continebatur, cum quilibet saluo suo iure tacere possit, ex eius silentio nullam alteri tribui facultatem, illud ius acquirendi. Huic ante omnia generalis taciti consensus regula est opponenda, quod, quilibet, qui non facit, quod facere debebat, nisi aliud quid fieri velit, quoad hoc ipsum tacite consentiat. Huius autem regulae applicationem antequam faciam, voluntatis contrariae declarandae necessitas, sequenti modo demonstranda erit. Qui per praescriptionem acquirit, ius acquirendum possidet, per definitionem:
Qui

Qui ius exercet, illud possidet (§. XIII.) Qui ius alienum exercet, facit aliquid iuri alterius contrarium; qui autem patitur nec contradicit, quo minus aliquid iuri suo contrarium fiat, in hoc consensisse videtur. Si itaque non consentire vult, necesse est ut dissensum suum declarat, ut adeo hoc casu necessitas contrariae voluntatis declarandae euita sit. Iam igitur applicatio regulae ad praescriptionem facienda. Si praescribens rem alienam tanquam suam possidet, eamque talem esse profiteatur, facit aliquid iuri alterius contrarium; in quod nisi dominus consensisse videri velit, contrariam voluntatem declarare debet. Quis, quaeso, non videt, regulam: Quemlibet saluo suo iure tacere, de casu habili, hoc est tali, intelligendam esse, si factum alicuius non praecise iuri alterius contrariatur? Praeterea etiam, dum consensum tacitum ad praescriptionis fundamentum requisivi, hic non semper silentio absolvitur, sed (§. XVIII.) ex factis, voluntatem, ius non amplius habendi, inferentibus, elicitur. Ut adeo, vel hoc argumento, praescriptio tollatur, multum abest. Nam vel adest necessitas, contrariam voluntatem declarandi, vt in casu adducto; quo, nisi declarat, ob voluntatem tacitam, praescriptio locum habet. Vel non adest; tunc certe cessat praescriptio, nisi alias factis, animum, rem derelinquendi, sufficienter declarauerit.

§. XXI.

Quae cum ita sint, atque, tum in genere, per possessionem, interueniente consensu, adeoque per praescriptionem, acquiri posse probauerim §. XIV. tum etiam, qualitatem consensus, seu quomodo intercedere debeat, ut ab aliis acquirendi modis distinguatur praescriptio, expedi-

pediuerim §. XV. seqq. nihil restat, quam vt. ex his corollaria quaedam colligam: Ita quidem, vt, quae iure positio ad praescriptionem requiruntur, secundum hanc iuris naturalis theoriam, examinem. Constat omnino inter omnes, iure positio ad praescriptionem requiri qualitatem fidei, et quidem, ex ratione §. XI. allegata; quam quidem praescriptionis in genere, determinationem accidentalem esse, etici, non autem in relatione huius vel illius iuris, pro diuersitatis fundamento. Quaeritur itaque, quid de qualitate fidei, in praescriptione ad ius naturae relata, existimandum sit? Cum ex mea sententia, haec quaestio vnice ex fundamento praescriptionis, cuius corollarium est, decidenda sit, fundamentum vero praescriptionis in iure naturae, secundum priora, vnice consensus domini sit, ex hoc fundamento, qualitatem fidei ad praescriptionem plane non requiri, atque ex hoc iure nihil interesse, vtrum quis sciens, an ignorans rem alienam possideat, modo ius amittens factis suis declarauerit, velle se, ius illud praescribentis seu possidentis esse, extra dubitationem est.

§. XXII.

Aliud ex iure positio praescriptionis est requisitum, vt tempus, intra quod locum habeat, determinatum sit, quod quidem eidem illi huius iuris fundamento innititur. Quod ergo cum praescriptionis tantum sit relatiua determinatio, prouti ex §. XI. constat, ipsa autem praescriptio, in relatione ad ius naturae, alii fundamento insitat, quaeritur, num vel ex hoc fundamento, determinati temporis necessitas colligatur? In dirimenda hac quaestione, ad naturam consensus respiciendum est. Cum consensus tacitus requiratur factis declarandus, talia autem facta, pro di-

obon

C

uersi-

uersitate iuris amittendi, quis vel mox, vel post aliquod temporis interuallum edere possit, sequitur, nec tempus, intra quod praescriptio locum habeat, determinari posse, nec determinationem temporis, secundum ius naturae ad praescriptionis requisita pertinere. Requiritur itaque solum, ut tantum temporis effluxerit, intra quod ius amittens voluntatem factis sufficienter declarauerit, ut adeo ante hanc circumstantiam accedentem, nulla fiat praescriptio, quia alias ipsum eius concideret fundamentum. Inde autem est, quod statim initio praescriptionem definiens, esse eam acquisitionem per possessionem continuatam, dixerim; quoniam possessio tam diu continuanda, donec alter factis sufficienter voluntatem, ius non amplius habendi declarauerit.

§. XXIII.

Equidem §. XXI. et XXII. qualitatem fidei et tempus determinatum, praescriptionis essentiam, secundum ius naturae, non ingredi, docui; tamen ex praescriptionis definitione, etiam secundum hoc ius verum esse axioma: Tantum praescriptum quantum possessum, in oculos incurrit. Possessio enim est factum, quo effectus eius acquisitiuus, a parte praescribentis, sese exerit. Hunc proinde effectum cessare oportet, ubi eius ratio, possessio, exulat; et contra, ubi haec adest, concurrentibus ceteris requisitis, illum quoque adesse oportere, in liquido versatur.

§. XXIII.

Haec tenus itaque tractatione mea sufficienter, credo, probaui, praescriptionem iure naturali fundatam esse. Ius autem gentium quandoquidem pars iuris naturalis est, nullo modo

modo dubitari potest, eam quoque, hoc iure locum habere, adeoque inter gentes obtinere, et quidem, concurrentibus omnibus requisitis, quae supra prolixius explicata sunt. Ne itaque gentes sibi praeiudicium inferant, in casu, ubi (§.XXI.) necessitas contrariae voluntatis declarandae adest, vtile est, protestationem interponere, quae est declaratio, praeiudicii imminenti avertendi causa. Nam si gens quaedam ius alterius tanquam suum possidet, adeoque, aliquid iuri alterius contrarium facit, ne altera in hoc consensisse videatur, adeoque praescriptio contra eam locum habeat, quo quidem maximum sibi infert praeiudicium, contrariae voluntatis declarandae, adeoque protestationis interponendae necessitas, (§.XXI.) omnino adest. Reliqua autem requisita, quae iure naturali absoluto obtinere, supra prolixius euici, etiam iure gentium naturali adesse debere, ex huius iuris partis notione patet.

§. XXV.

Feci haec obligationi meae, duo priora dissertationis capita (§.I.) concernenti, satis. Restat tertium, ut brevibus praescriptionis diuisiones ex eius notione hauriendas explicem. Praescriptionem esse acquisitionem deriuatam per continuatam possessionem §. VIII. ostendi. Semper itaque supponit ius aliquod alterius acquirendum. Iam vero ius alterius vel est tale sine respectu ad nos, vel est ius alterius in respectu ad nos; specificam scilicet obligationem iuri ipsius respondentem, a nobis exigendi. In priori casu semper ius alterius in nos transfertur, indeque dicitur praescriptio acquisitiua. Posteriori autem cum ius alterius, specificam a nobis exigendi obligationem in nos transferri nequeat, quandoquidem nemo sibi aliquid

debere potest, non quidem ipsum ius alterius a nobis acquiritur, sed respectu alterius tantum exstinguitur. Eatenus itaque tantum haec praescriptionis species ad modos acquirendi referri potest, quatenus non quidem proprie ius alterius, sed tantum ius aliquod, iuri alterius contrarium, obligationem scilicet alias debitam, ipsi non praestandi, acquiritur. Quoad potiore itaque effectum, haec praescriptio, quae exstinctiva audit, ad modos amittendi ius pertinet; ad modos autem acquirendi, ea tantum ex parte referri potest, quod re vera ab acquisitione initium capiat, cum; ius ab altera parte amitti nequeat, nisi simul a praescribente acquiratur ius, iuri alterius, obligationem exigendi, contrarium. Ambigi ergo nequit, praescriptionem exstinctivam merito suo, diverso licet respectu, et quamvis effectus eius exstinctivus potior sit acquisitio, ad modos etiam acquirendi referendam esse, eamque ob causam, hoc respectu generalem praescriptionis essentiam retinere. Etenim 1) praescribens est in possessione iuris, iuri alterius contrarii; 2) is, contra quem praescribitur, post acquisitionem a praescribente possessionem iuris, obligationi sibi debitae contrarii, ita se gerit, ut appareat, velle se obligationem illam praescribenti remittere; nec tamen hanc voluntatem praescribenti expresse, nec tacite declarat.

§. XXVI.

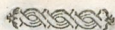
Ex §. antec. praescriptionis acquisitivae et exstinctivae, tum convenientia, tum discrepantia haud difficulter colligi poterit, et quidem tam respectu effectus acquisitivi, quam exstinctivi. Conveniunt itaque 1) quoad effectum acquisitivum, quod per utramque acquiratur ius ali-

quod;

quod; ast discrepant inter se in eo, quod per acquisitionem
 acquiratur praecise ius alterius, non aequè per extinctionem.
 Conueniunt 2) ratione effectus extinctiui, quod
 in vtraque amittatur ius a priori domino; ast dissentiunt in
 eo, quod per acquisitionem ita fiat amissio, vt ius alterius
 simul in praescribentem transferatur; per extinctionem ve-
 ro ita, vt plane existere desinat, atque extinguatur. Vt
 adeo sit magnam inter vtramque intercedere differentiam,
 in propatulo sit. Acquisitionem praeterea praescriptione, ius
 alterius, vel eodem modo, quo dominus illud hactenus
 habuit, a praescribente acquiritur, vel diuerso. Illic praes-
 criptio dicitur acquisitionem in specie sic dicta;
 hic constitutiua.

NOBILISSIMO
DISSERTATIONIS AVCTORI

S. D.

PRAESES.

Ita **TIBI** ex sententia succedant omnia, prospereque eueniant, ut ego institutum **TVVM** vehementer collaudo. Nam quod Regia munificentia subleuatus, exacto triennio cathedram conscendis, quam ut in ea perpulcre stes, maius quid acturus et amplius, facis quidem praecellare; non tamen, nisi officium, demissa ad obsequium religione stimulos admouente. Neque profecto leue est, dumne pueriliter fiat ac nugatorie, suscipere propugnationem scripti alieni, de quo quid statuere, animum forsan induxerit alter, tua subinde perparum interfuerit. At honorificentius multo est atque ad praedicationem, imprimis, uti nunc sunt tempora, illustrius, proferre, quod meditatus ipse sis, in publicum; postea vero, quam scribendo quid possis, fueris expertus, in reprimendo ingeniosorum hominum impetu pa-

ri te virtute praebere; ut nec temere audacterque, nec timide et diffidenter egisse videaris. Quorum TV alterum, mi GOERINGI, sic exsecutus es, ut commentationem, vii erat, a me receperis. Ac TV quidem, quem locum, quam difficilem, contrariisque opinionibus impeditum, pertractaueris, minime nescis. Eundem tamen plenius, luculentiusque alicubi, addo etiam, si formam habitumue spesces, elegantius, nisi forte elegantiae in dicendo curam philosopho indignam, quod omen - - censear, tractari posse, dies TE docebit. Quae res utique se habeat, TIBI certe in praesentia, quod nemo bonus improbauerit, satis erat, ostendere, causam TE meditando tuam fecisse. Alterum vero, quod tuenda eadem publice continetur, sic TE perfecturum spero, ut mea, quam lubens nauaturus sum, opera non magnopere indigeat. Faxit numen immortale, ut spatium academicum Halis et apud nos emensus, probitatis diligentiaeque fructus capias quam proxime, eorumque amoenitate ex voto diutissime perfruaris. Dabam

Francfurti ad Viadrum, d. XI. Mart.

CLPCCCLXV.

Freund, von ihrem hellen hoherhabnen Sitze

Blickt Minerve hold auf Dich hernieder,

Freude trinkt ihr Auge an dem wohlgezogenen

Sohne der Musen.

Lange schon sah sie Dich ihrem heiligen Altar

Sich mit Ehrfurchtsvoller, stiller Seele nahen,

Lange schon sah sie bei heiliger Lampe Deine

Oxfer ihr dampfen.

Jedes Oxfer Deines jugendlichen Geistes

Dampfte lieblicher zu ihrem goldnen Throne

Jedesmal war Gnad und heldes Lächeln Deine

Süße, Belohnung.

Aber

Aber, Freund, schon winkt Dir ihre zarte Sorgfalt
Auf den schönen Pfad der höheren Verdienste,
Blumen streut sie Deinen Tritten auf die hohen
Stufen des Tempels.

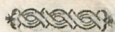
Imen thronet der Ehre Göttin majestätisch,
Läßt Geschenke aus nach würdigen Verdiensten.
Geh, betritt, geführe von Tugend, ihres Tempels
Goldene Schwelle.

Tugend und Gelehrsamkeit, sie beide können
Nur den ebenen Weg zur wahren Ehre bahnen.
Beide adeln Seelen, beide sind untrennbar
Götinnen, Schwestern.

Unter ihrem Schutze sicher haucht der blasse
Neid vergebens Deinem Glück Gifte entgegen,
Ihrer Günst gewis, schau'st Du, o Freund, weit über
Höheren Pöbel.

D

D wie

Wie sanfte werden Deine Stunden fließen,
 Wenn verfolgte Unschuld um Dich her sich sammlet,
 Und geholfen, tränend Dir vom Himmel ewgen
 Segen ersühet.

Denn genießt Du erst des Lebens süße Freuden,
 Die, von Tugend und vom muntern Fleiß gesüet,
 Dir schon keimen; o sie schmelzen rein wie jetzt die
 Küsse der Freunde.

Freund, in diesen heitern, Wollustvollen Tagen
 Gönne dem Gesang, der sie Dir prophezeit,
 Einen Blick, der mahle Dir das Bildniß Deines
 Lieblichsten Freundes.

3.

ULB Halle

004 393 171

3

f TA → d
nw 7+ 10 Schild verknüpft

17

DE
PRAESCRPTIONE
IVRE NATVRALI
FVNDATA

1765, 2 / 10

PRAESIDE

WOLF BALTH. ADOLPHO DE STEINWEHR

CONSIL. REG. AVL. IVRIS NAT. ET GENT. AC HISTOR. P. P. O

REG. ACAD. BEROL. ADSCRIPTO

ORD. PHILOS. DECANO

A. D. XVI. MARTII MDCCCLXV

H. L. Q. C

DISPVTABIT

DISSERTATIONIS AVCTOR

AVGVSTVS HENRICVS GOERING

STENDALIENSIS

FRANCOFVRTI ad VIADRVM

TYPIS IOANNIS CHRISTIANI WINTERI

ACAD. REG. TYPOGR

